

Випуск 6 (114) збірки за 2012 рік вміщує 82 наукових статті співробітників Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Національного університету фізичного виховання та спорту України (Київ), ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського АМН України» (Київ), Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика (Київ), Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, ДУ «Інститут терапії ім. Л.Т. Малої АМН України» (Харків), Харківського національного медичного університету, Національного фармацевтичного університету (Харків), Харківської медичної академії післядипломної освіти, Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, Запорізького державного медичного університету, Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, Ужгородського національного університету, Сумського державного університету, ДЗ «Кримський державний медичний університет ім. С.І. Георгіївського» (Симферополь), Донецького національного медичного університету ім. М.Горького, ДЗ «Луганський державний медичний університет» та інших наукових та лікувальних установ.

У роботах даного збірника висвітлені проблеми сучасної імунотерапії, клінічної імунології та імунореабілітації, нові методи лікування та медичної реабілітації різноманітних захворювань, більшість з яких супроводжується формуванням вторинних імунodefіцитних станів. У збірнику представлені роботи з актуальних проблем сучасної біології та медичної генетики, імунології, імунотерапії та імунореабілітації хворих.

Збірник розрахований на спеціалістів у галузі клінічної імунології, медичної генетики, клінічної фармакології, а також медиків і біологів різних спеціальностей, яких цікавлять сучасні проблеми клінічної та екологічної імунології, загальної біології та генетики, фітотерапії, фармації.

Редколегія

24 жовтня 2012 року пішов із життя
ВАЛЕРІЙ МИТРОФАНОВИЧ
ФРОЛОВ

Доктор медичних наук, професор, зав. кафедрою інфекційних хвороб з епідеміологією ДЗ «Луганський державний медичний університет», зав. відділом екологічної генетики і імунології Українського наукового центру медичної генетики НАМН України, заслужений діяч науки і техніки України.

Фролов Валерій Митрофанович народився 14 серпня 1950 року у місті Олексіївка Воронежської (нині Белгородської) області Росії.

Закінчив з золотою медаллю Олексіївську середню школу № 1 ім. М.С. Ольмінського, з червоним дипломом Воронежський державний медичний інститут ім. акад. М.Н. Бурденка у 1973 році, а далі клінічну ординатуру та аспірантуру на кафедрі інфекційних хвороб і епідеміології своєї Alma mater.

В 1979 році у спеціалізованій Раді при ІІ Московському державному медичному інституті ім. М.І. Пирогова захистив кандидатську дисертацію, присвячену клінічній імунології та імунореабілітації хворих вірусними гепатитами. Для того часу ця наукова тема була достатньо новою і потребувала нових методологічних підходів, тому значна частина роботи була виконана в м. Ризі у Латвійському гепатологічному центрі у акад. О.Ф. Блюгера під прямим керівництвом видатного імунолога проф. Х.М. Векслера. До того ж періоду відноситься початок багатолітніх експериментальних та клінічних досліджень імунорегулюючої ролі і патогенетичного значення природнього інгібіруючого фактору (ПІФ) в системі імунологічного гомеостазу, які проводились В.М. Фроловим сумісно з автором відкриття цього феномена д. мед. Н.В. Журавльової. Вказані роботи стали фундаментом створення імунометаболічної

концепції патогенезу інфекційних захворювань, яка в повній мірі була розкрита на моделі бешихової інфекції в докторській дисертації В.М. Фролова, успішно захищеної в 1986 р. в Київському НДІ епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського.

В 1973–80-х рр. був здійснений цикл робіт по імуномодельючим властивостям кумиса з коров'ячого молока, різноманітних фітопрепаратів. За матеріалами цих досліджень, які були представлені на ВДНГ (м. Москва), був нагороджений срібною медаллю.

З 1978 по 1986 рік займав посаду асистента, потім доцента кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Воронежського державного медичного інституту ім. акад. М.Н. Бурденка.

В 1986 р. після отримання вченого ступеня доктора медичних наук, за запрошенням МОЗ України, В.М. Фролов очолив кафедру інфекційних хвороб та епідеміології Луганського державного медичного інституту (нині університету), якою керував на протязі біля 26 років.

За період 1986-1999 рр.. головні наукові інтереси проф.. В.М. Фролова були зосереджені на вивченні проблем екологічної імунології великого промислового регіону Донбасу, розробці раціональних підходів імунокорекції та імунореабілітації хворих з хронічними інфекційними процесами (рецидивуюча бешиха, повторні ангіни, хронічні вірусні гепатити В та С). Кафедра була клінічною базою Фармкомітету СРСР, в зв'язку з чим на неї вивчалась клінічна ефективність багатьох нових лікарських препаратів.

Вчене звання професора В.М. Фролову присвоєно в 1988 році; в 1993 р. він був обраний дійсним членом Нью-Йоркської Академії наук, в 1995 р. – обраний почесним професором Луганського державного медичного університету, в тому ж році був нагороджений золотою медаллю Польської Академії наук. В 2008 році Указом Президента України присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

В 1993-1999 рр.. проф. В.М. Фролов був експертом ВАК України за спеціальністю «Інфекційні хвороби», а з 1995 року – за спеціальністю «Клінічна імунологія», став, таким чином, першим експертом ВАК за цією спеціальністю в СНД.

У 1999 р. кафедра, яку очолював проф. В.М. Фролов, стала клінічною базою Державного Фармакологічного центру МОЗ України; за період 1990 – 2003 рр.. під керівництвом проф. В.М. Фролова пройшли клінічні вивчення багато імуноактивних препаратів. Го-

ловна увага цього періоду діяльності проф. В.М. Фролова приділялась розробці раціональних підходів до імунореабілітації хворих на основі оптимальних комбінацій імуноактивних препаратів природного походження та фітокомпозицій.

Багаторічна сумісна робота з Українським науковим центром медичної генетики, НАМН України в розділі екологічної імунології завершилось відкриттям в 1998 році відділу екологічної імунології і генетики Українського наукового центру медичної генетики, яку очолював проф. В.М. Фролов. На базі відділу проведений значний обсяг досліджень по проблемам впливу екологічно несприятливих факторів навколишнього середовища на імунний статус і цитогенетичні показники, описаний синдром екологічного імунодефіциту (сумісно с проф. Г.М. Дранником), розроблені раціональні підходи імунореабілітації хворих з синдромами підвищеної та хронічної втоми, хронічними вірусними гепатитами С й іншою патологією. Проф. В.М. Фроловим розроблені оригінальні підходи до лікування та медичної реабілітації хворих з використанням фітопрепаратів й інших засобів природного походження.

За час перебування в м. Луганську під керівництвом проф. В.М. Фролова захищено 26 докторських (у тому числі 4 – за спеціальністю «Імунологія та алергологія») і більше 130 кандидатських дисертацій. Проф. В.М. Фролов протягом останніх 18 років був керівником спецради по захисту докторських дисертацій, більше 10 років був членом докторської спецради по захисту дисертацій при Інституті епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського АМН України, був членом редакційних колегій та редакційних рад журналів «Імунологія та алергологія», «Український медичний альманах», «Сучасна гастроентерологія», «Сучасні інфекції», «Інфекційні хвороби», «Фіто-терапія», а також замісником головного редактора наукового збірника «Проблеми екологічної та медичної генетики і клінічної імунології».

За різними напрямками інфекційної патології та клінічної імунології проф. В.М. Фроловим опубліковано більше 20 монографій та підручників, більше 1000 статей, отримано більше 250 патентів України та Росії на винаходи та корисні моделі, підготовлено більш 200 методичних рекомендацій та інформаційних листів. Проф. В.М. Фроловим та його учнями сумісно з проф. Т.П. Гарник (Київ) проводився великий обсяг наукових досліджень відносно ефективності фітотерапії при лікуванні хронічних захворювань печінки та

жовчовивідних шляхів, а також використання методів народної медицини в профілактиці та лікуванні грипозної інфекції.

Проф. В.М. Фролов мав вищу лікарську категорію за спеціальностями «Інфекційні хвороби» та «Клінічна імунологія», був головним позаштатним інфекціоністом Луганської обласної держадміністрації, керівником Луганської асоціації лікарів-інфекціоністів та членом президії Асоціації інфекціоністів України. Проф. В.М. Фролов приймав активну участь у ліквідації декількох великих спалахів інфекційних хвороб у Луганській області, у тому числі епідемії дизентерії у місті Луганську і Лутугинському районі (1989), черевного тифу в м. Луганську (1992 р.), вірусних гепатитів А та Е у м. Кіровську (1995 р.) і вірусного гепатиту А в м. Суходольську (2003 р.).

У зв'язку з багаторічною творчою лікарською та організаційною роботою багаторазово був нагороджений почесними грамотами Луганської обласної держадміністрації, в 2006 р. нагороджений медаллю Луганської обласної ради «За заслуги перед Луганщиною». Є лауреатом Всеукраїнського конкурсу «Золота фортуна».

Ректорат, колеги, практичні лікарі, колектив кафедри інфекційних хвороб та епідеміології ДЗ «Луганський державний медичний університет» глибоко сумують з приводу передчасної смерті професора Фролова Валерія Митрофановича і висловлюють співчуття рідним та близьким.

Світлу пам'ять про Валерія Митрофановича назавжди збережемо у своїх серцях.

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ БІОЛОГІЇ ТА МЕДИЧНОЇ ГЕНЕТИКИ